Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 700 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową 800 Mk.
Zagranicą 1600 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 40 Mk.

CENA 40 MK.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz non. lub jego miejsce na str. 1.2.3. m. 250., w tekście m. 200
Nekrologi 250 mk. zwyczajne 120 mk.

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

№ 199 (7238). Sobota, dnia 2 Września 1922 r. Rok XXX

Telegramy.

Wyjazd Naczelnika Państwa do Bukaresztu

WARSZAWA. Dowiadujemy się, że wyjazd Naczelnika Państwa do Bukaresztu nastąpi prawdopodobnie dnia 12 września W podróży tej towarzyszyć mu będą następujące osobistości: minister spraw zagranicznych p. Narutowicz, dyrektor protokułu dyplomatycznego Przeździecki, delegaci ministerstwa spraw zagranicznych pp. Jerzy Tarnowski i hr. Adam Tarnowski, minister pełnomocny Targowski, dyrektor departamentu środkowo-europejskiego Ładoś. Prócz tego towarzyszyć będą Naczelnikowi Państwa z ramienia ministerstwa kolei żalaznych p. Eberowicz, a z ramienia wojskowości jen. Frankowski, por. Giżycki, por.. Horodecki i pułk. lekarz Pietrzykowski.

Zwołanie Sejmu

WARSZAWA. Sejm zostanie zwołany na 19 nie zaś na 14 września jak było w pierwotnym projekcie a to z tego powodu, ponieważ p. prez. Nowak oświadczył p. Marszałkowi, iż rząd nie może wygotować projektów które ma przedłożyć sejmowi, a mianowicie: projektu o samorządzie wojewódzkim i projektu ustaw finansowych.

Nowe oszustwo bankowe w Warszawie

WARSZAWA 1. „Kurjer" donosi o aresztowaniu niejakich Kruszewskiego i Kamienieckiego, którzy za pomocą fałszywej akredytywy „Deutsche Bank" z Gdańska i sfałszowanego czeku podnieśli z Banku dla Przemysłu i Handlu 18 miljonów marek.

Niemcy grożą w Nadrenji

WIESBADEN. Mimo propagandy francuskiej na terenach okupowanych w Nadrenji, aby pozyskać opinję niemiecką dla Francuzów, ustajona nienawiść do wojskowych władz francuskich wśród Niemców jest nie do pokonania. Na razie tolerują oni spokojnie okupantów, ale wcale się z tem nie tają, że w stosownej chwili urządzą Francuzom w Nadrenji „niemieckie Nieszpory Sycylijskie". W tym kierunku nawet szerzą propagandę, a władze francuskie nie dość jasno zdają sobie sprawę z nastrojów wśród Niemców.

W całych Niemczech, a także na terenach okupowanych myśl o przewrocie państwowym i o powrocie monarchji szybko dojrzewa. Nawet młodzież robotnicza dzisiaj nie tai się z tem, że powrót monarchji w Niemczech będzie jedynym ratunkiem dla Niemiec i że tylko monarchja zdoła Niemców wyratować.

Panika walutowa w Niemczech na razie nie ustaje. Przed składami i sklepami w miastach niemieckich czekają długie „ogonki" publiczności która ucieka z marką niemiec. i wykupuje wszystkie towary, przedewszystkiem obuwie, ubrania, tekstylne itd. Panika ta ma ustać dopiero z chwilą otrzymania przez Niemcy moratorjum.

Ofiary katastrofy na morzu

SANTJAGO. W czasie katastrofy statku „Itala" zginęło 232 osoby.

Walka z drożyzną

WARSZAWA 1. W dn. 30 i 31 bm. odbyło się w min. skarbu posiedzenie Komitetu doradczego przy współudziale nadzwyczajnego komisarza do walki z drożyzną i pod jego przewodnictwem, jak również przy udziale p. prezydenta ministrów, Nowaka i min. spraw wewn., p. Kamieńskiego dla ustalenia głównych podstaw polityki gospodarczej na nowy rok gospodarczy.

P. minister Jastrzębski przedstawił, w związku z danemi o zbiorach projekt zamierzeń rządu, dążących do unormowania najważniejszych dziedzin życia gospodarczego, a w szczególności do stabilizacji cen najważniejszych artykułów żywnościowych.

Postanowiono między innemi utrzymać bezwzględny zakaz wywozu zbóż chlebowych, trzody chlewnej i bydła i wydanie energicznych zarządzeń w kierunku stanowczego wprowadzenia zakazu w życie.

Wobec doskonałego zbioru jęczmienia i kartofli i sezonowości tych artykułów, zostaną dopuszczone do wywozu pewne ilości na warunkach, które bliżej ustali nadzwyczajny kom. do walki z drożyzną i które bezwarunkowo zabezpieczą wewnętrzne zapotrzebowanie.

Przyjęto szereg uchwał w sprawie pomocy aprowizacyjnej dla większych miast i związków kooperatyw.

System i Organizacja wyborów.

Naogół należy uznać naszą ordynację wyborczą za jedną z udatniejszych prac Sejmu Konstytucyjnego, który poświęcił temu zagadnieniu z górą 59 posiedzień plenarnych i komisyjnych. Zasada proporcjonalności wyborów ma tę dodatnią własność, iż w sposób możliwie sprawiedliwy rozdziela mandaty do ciała reprezentacyjnego pomiędzy wszystkie grupy społeczne i polityczne kraju odźwierciadlając niejako w Sejmie skład społeczeństwa pod względem społecznem i politycznem. Ponieważ, z drugie głosowanie proporcjonalne, uwydatniając drobiazgi partyjne w okręgach, niszczy doniosłe różnice w całych prowincjach nie pozwalając wielkim stronnictwom mieć przewagę stanowczą w sejmie co jednak wprowadzono u nas t. w. system list państwowych.

Dla przeprowadzenia wyborów są przez ordynację ustawione następujące organy wyborcze: 1) Państwową Komisję Wyborczą, składającą się z 9 członków pod przewodnictwem jednego z prezesów Sądu najwyższego 2) Okręgową Komisję Wyborczą, składającą się z sędziego (przewodniczącego) oraz 5 członków, z których jednego mianuje odnośny wojewoda, pozostałych zaś człoków: wybierają organy samorządowe, a mianowicie rady miejskie i sejmiki powiatowe i wreście 3) Obwodową Komisję wyborczą, składającą się z przewodniczącego, mianowanego przez Okręgową Komisję Wyborczą, oraz 4 członków, z których jednego mianuje władza administracyjna I instancji, pozostałych zaś trzech wybierają odnośne rady gminne. Dla ogólnego nadzoru nad czynnościami wyborczymi przy Okręgowych Komisjach wyborczych czynni będą w charakterze nadzorczym mianowani przez Ministra Spraw Wewnętrznych — Komisarze Wyborczy.

Z powyższego wynika niewątpliwie, że ordynacja nasza oddaje zasadniczo przepro-

wadzenie wyborów w ręce sądownictwa przy udziale przedstawicieli ciał samorządowych, ustawiając jedynie przez organy administracyjne w charakterze nadzorczym. Zaznaczyć należy, że rządowy projekt ordynacji wyborczej z d. 29/VII 21 r. opracowany przez ówczesny gabinet posła Witosa, przeprowadzenie wyborów powierzał zasadniczo czynnikom administraczyjnym. W ten sposób zabezpiecza ordynacja w dostateczny sposób czystość i niezależność wyborów.

Według naszej ordynacji głosują wyborcy na poszczególne listy kandydatów, zgłoszonych przez najmniej 50 wyborczów na ręce przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej naipóźniej na 30 dni przed dniem wyborów. Równocześnie winien być w pisemnym również oświadczeniu zgłoszony pełnomocnik odpowiedniej listy. Na każdy okręg wyborczy przypada 4 do 10 posłów. Senatorów każde województwo wybiera od 3 do 9. Ogółem Sejm posiadać będzie 372 posłów z listy okręgowych i 72 posłów z list państwowych, Senat zaś —93 senatorów z list okręgowych i 18 senatorów z list państwowych, ogółem: Seim składa się z 444 posłów, Senat z 111 senatorów.

Państwowe listy kandydatów, powinny być zgłoszone pisemnie bezpośrednio na ręce Generalnego Komiszarza Wyborczego najpóźniej na 10 dni przed dniem wyborów. Zgłoszenia powinny być podpisane przez 1000 wyborców z dwóch okręgów wyborczych po najmniej 500 z każdego okręgu. Liczba kandydatów na liście państwowej do Sejmu nie może przekraczac 100. a do Senatu 25. żadne głosowanie bezpośrednie na listy państwowe się nie odbywa. Podział mandatów między poszczególne listy państwowe odbywa się na podstawie wyników głosowania w okręgach wyborczych na mocy przyłączenia poszczególnych list okręgowych do odnośnych list państwowych. Listy państowe mają na celu podniesienie poziomu umysłowego i moralnego izb ustawodawczych. Na listach okręgowych mogą być umieszczeni z natury rzeczy ludzie, którzy bądź są dobrze znani w odnośnym okręgu, bądź też posiadają niezbędne przy akcji przedwyborczej przymioty agitacyjne. Tym sposobem cały szereg ludzi poważnyah, pracujących naukowo, niekiedy dobrze zasłużonych Ojczyźnie a niezwiązanych bezpośrednio z lakimś oznaczonym terenem i nie posiadających tego, co nazwać można sztuką wyborczą, musiałoby przestać że szkodą dla Państwa poza izbami ustawodawczymi. Liczby państwowe zaś umożliwiają tym ludziom, o ile tylko są choćby luźno związani z jakimś stronnictwem politycznym, wejście w skład Sejmu lub Senatu,

Prawo wybierania ma każdy obywatel polski bez różnicy płci, który w dniu ogłoszenia wyborów ukończył lat 21 i zamieszkuje w okręgu wyborczym przynajmniej od przedednia ogłoszenia wyborów w „Dzienniku Ustaw"; z prawa wybieralności zaś korzystają ci, którzy ukończyli lat 25. Prawo wybierania do Senatu ma każdy wyborca do Sejmu, który w dniu ogłosynia wyborów ukończył lat 30 i w dniu tym zamieszkuje w okręgu wyborczym przynajmniej od roku; prawo być wybranym do Senatu mają obywatele, którzy ukończyli lat 40.

Głosowanie odbywa się w ciągu jednego dnia od 9 rano do 9 wieczór w lokalu Obwodowej Komisji Wyborczej za pomocą karty do głosowania koloru białego, na której oznacza wyborca słowami lub cyframi numer wybieranej przez siebie listy kandydatów, poczem wkłada ją do specjalnie ostęplowanej koperty, którą otrzymuje w lokalu wyborczym i wręcza przewodniczącemu Komisji, który po sprawdzeniu stompla wrzuca kopertę do urny wyborczej.

Obliczenie głosów danych na poszczególne listy dokonuje naprzód Obwodowa Komisja Wyborcza przesyłając niezwłocznie szczegółowy protokół obliczenia głosów Okręgowej Komisji Vyborczej, która ze swej strony najpóźniej na trzeci dzień po głosowaniu zbiera się na posiedzenie celem ustalenia wyników głosowania w okręgu, obliczając liczbę głosów oddanych łącznie we wszystkich obwodach na poszczególne lisiy kandydatów, poczem przystępuje do podziału (głosowanie stosunkowe) t. zw. systemem d'Hondt,a którego istotę wyjaśnia najlepiej przykład. *) Ordynecjie wyborcze. Prof. dr Edward Dubanowicz.

Dajmy na to że w pewnym sześciomandatowym okręgu zgłoszone były cztery lisiy kandydatów oznaczone kolejno numerami 1,2, 3, 4. Przypuśćmy dalej że na listę № 1 padło ogółem w okręgu ważnych głosów 79.248, na listę № 2 — 54.160, na lisię № 3 —29.100, na listę № 4 —12.110. Wypisuje się więc kolejno powyższe liczby w szeregu, a następnie dzieli się przez 1,2,3 i t. e; dzieli się:

	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4
	79.248	54.160	29.100	12.110
przez			ilorazy	
1	79.248	54.160	29.100	12.210
2	39.624	27.080	14.550	6 055
3	26.416	18.053	9.700	4.037
4	19.812	13.540	7.275	3.027

Następnie wypisuje się sześć (tyle bowiem jest do podziału mandatów) najwyższych ilorazów, a więc 79.248, 54.160, 39.624 29.100, 27.080 i 26.416. Ilorazy pierwszy, trzeci i szusty wzięte są z rubryki listy № 1, a więc na tę listę przypadają 3 mandaty, według kolejności zgłoszonych kandydatów. Ilorazy: drugi i piąty wzięte są z rubryki listy № 2, a więc na tę listę przypadają 2 mandaty. Iloraz czwarty wzięty jest z rubryki listy № 3, a więc na tę listę przypada 1 mandat. Na listę № 4 nie przypada żaden mandat, a zebrane przez nią głosy w pokaźnej liczbie 12.110 przepadają bezpowrotnie.

Co się tyczy list państwowych — to ordynacja wyborcza przewiduje, że podział 72 mandatów z list państwowych do Sejmu lub 18 mandatów z list państwowych do Senatu, z których korzystać mogą jedynie te grupy lub stronnictwa, które z list okręgowych przeprowadziły posłów przynajmniej w 6 okręgach lub senatorów przynajmniej w 3 okręgach wyborczych, odbywa się w ten sposób, że sumuje się liczby mandatów, uzyskanych w okręgach przez poszczególne grupy lub stronnictwa i dzieli się w stosunku do nich liczbę 72 lub 18 mandatów państwowych tymże samym sposobem d' Hondt'a.

Wreszcie dla uniknięcia nieporozumień zaznaczyć tu należy, że każdy wyborca ma prawo zakwestjonować ważność przeprowadzonych wyborów, ewentualnie może je zakwestjonować w ciągu pierwszych trzech posiedzeń sama Izba. O ważności wyborów zakwestjonowanych rozstrzyga zgodnie z zasadą przewodnią naszej ordynacji Sąd Najwyższy na posiedzeniu jawnym w komplecie trzech sędziów.

AL. KIJEWSKI.

O powołaniu naszego czasu do uchwalenia jednolitego kodeksu cywilnego w Polsce.

Tezy zasadnicze.

I. Nie wszędzie i niezawsze w obrębie danego państwa bywało i bywa jednolite prawodawstwo cywilne. Rożność norm prawnych, obowiązujących w dziedzinie prywatnych stosunków, nie stanowi przeszkody dla silnej i sprężystej władzy, państwowej i rozwoju życia ekonomicznego. W Rzeszy niemieckiej jednolity kodeks cywilny wszedł w życie dopiero w dniu 1 stycznia 1900 r. Przedtem obowiązywał na terytorjach Niemiec cały szereg odrębnych prawodawstw: prawo rzymskie, francuskie, krajowe pruskie, saskie, a przecież nie można powiedzieć, aby w Cesarstwie niemieckiem przed r. 1900 brakowało siły nazewnątrz, a rozkwitu gospodarczych stosunków nawewnątrz. Podobnież w Szwajcarji życie wewnętrzne od szeregu wieków rozwijało się bardzo prawidłowo i pomyślnie, lub jednolity kodeks cywilny obowiązuje tylko od 1 stycznia 1912 r., 1912 r., przyczem unormowanie znacznej ilości stosunków prawnych pozostawione zostało lokalnym ustawodawstwom kantonalnym (art. 472, 616, 686, 688, 695, 702, 702, 703; 705; 709 740 795, 796).

W Wielkiej Brytanji, tem państwie, które dzisiaj pod względem siły i ekonomicznego rozwoju góruje nad wszystkiemi państwami Europy niema wcale państwowej kondyfikacji jednolitego prawa cywilnego. W Anglji główny trzon norm prawnych w tej dziedzinie stanowi w ciągu długich wieków ukształtowane prawo zwyczajowe (Common Law). Słowem państwo i żyjące w niem społeczeństwo może żyć i rozwijać się nawet silnie i zdrowo, nie posiadając jednego i wspólnego kodeksu cywilnego.

II. W państwie polskiem, w jego dzisiaj już istniejących granicach, obowiązują 4 prawodawstwa cywilne: austrjacki w b. Galicji, niemieckie w Poznańskiem i Pomorzu, rosyjskie w dawnym obwodzie białostockim i wreszcie na ziemiach b. Królestwa Kongresowego—kodeks cywilny francuski wraz z kodeksem z roku 1825 i niektóremi innemi ustawami. Cała ta prawna różnorodność nie wypłynęła z historycznego powolnego rozwoju praw zwyczajowych lub stopniowego terytorjalnego wzrostu i kształtowania się państ. jak to gdzieindziej miało miejsce Francja przedrewolucyjna, Cesarstwo niemieckie, Wielka Brytanja), ale jest rezultatem wielkiej katastrofy, która w końcu 18 w. dotknęła państwo polskie. Jest ona następstwem i bezpośrednim skutkiem rozbiorów Polski. Stąd zupełnie zrozumiałem i naturalnem jest dążenie do zatarcia śladów rozbioru i niewoli, do zjednoczenia także w dziedzinie prawa prywatnego wskrzeszonej i zjednoczonej, a rozdartej przez całe zgórą stulecie Polski. Prawodawstwa obce w dziedzinie tej przez państwa rozbiorowe narzucone nie mogą być nadal tolerowane.

III. Kondyfikacje prawa prywatnego nie są ustawami doraźnemi, które z dnia na dzień bywają wydawane i mogą wkrótce potem ulec uchyleniu lub zmianie. Sięgają one głęboko w całą treść życia społecznego. Uchwalane są na długie szeregi lat, na stulecia. Przystępować do nich należy z wielką oględnością i przygotowaniem. Przychodzą tu na myśl zacytowane przez Savigny'ego przy analogicznej okazji przed stu laty słowa Barona: „Optandum esset, ut hujusmodi legum instauratio illis temporibus suscipiatur, quae antiquioribus, quorum acta et opera tractant, litteris et rerum cognitione praesti et delectu aetatis minus prudentis et eruditae antiquorum opera mutilantur et recomponuntur terint.... infelix res namque est, cum ex judicio

IV. Kodeks cywilny wskrzeszonego państwa polskiego powinien być polskim z ducha, tradycji narodowych prawnych i z języka, powinien nięn odpowiadać na długie lata obliczonej iscie stosunków życiowych, wreszcie winien być wykonanym z uwzględnieniem udoskonalonej techniki redakcyjnej ustaw. Mając na uwadze te zasadnicze postulaty, należy zastanowić się nad tem, czy w obecnym momencie psychologja prawnicza na ziemiach polskich, ogólna atmosfera społeczna i stanowisko czynników ustawodawczych dają gwarancję, iż przyszły kodeks cywilny będzie istotnie kodeksem polskim, zdatnym na długie szeregi lat do życia i prawidłowego działania. Pod tym względem uprzytomnić sobie należy, że tradycje dawnego prawa, obowiązującego w Polsce, przerwane zostały już przed zgórą stu laty. Na Litwie zachowały się dłużej, ale i tam uległy zanikowi. W dwóch dzielnicach, w zaborze austrjackim i pruskim świat prawniczy ale nietylko prawniczy, uległ pod względem myślenia i języka prawnego wpływom niemieckim. Oddziaływanie ich w ciągu długich lat było przyjmowane mimowolnie, ale tym niemniej silnie. Potrzeba pewnego czasu, aby w prawnej duszy narodu wykorzenić wpływy obce i odnowić prawdziwe tradycje polskie. Dla pracy kodyfikacyjnej moment współczesny nie jest jeszcze dostatecznie pomyślny. Nasuwające się wątpliwości występują jeszcze silniej, gdy weźmiemy

pod uwagę inne, decydujące przy uchwalaniu nad konstrukcją form państwowego bytu Polski, ustaw czynniki. W kraju, obok twórczej pracy widoczny jest prąd silnego socjalnego ruchu. Zasadnicze pojęcia prawa prywatnego doznają wstrząśnień u podstaw swych. Takie chwile są dla kodyfikacji cywilnoprawnych zgoła nieodpowiednie. Przypomnieć tutaj należy, jak się nie udały we Francji w epoce konwencji, na schyłku 18 wieku próby zjednoczenia prawa prywatnego i jak dalece Francja zyskała na tem, że w owym czasie do uchwalenia kodyfikacji nie przyszło i że kodeks Napoleona uchwalony został nieco później. Należy sobie i to uprzytomnić, że instytucja prawodawcza, która kodeks ten przyjęła, miała prawo przyjąć przedstawiony sobie projekt w całości lub w całości go odrzucić. Odmienne od uprawnień Sejmu polskiego, nie była uprawnioną do czynienia w projekcie poprawek Wogóle moment obecny jest z wielu względów dla budowy wielkiego kodyfikacyjnego dzieła w zakresie prawa prywatnego nieodpowiednim.

V. Jednakże istnieje dążenie, aby usunąć dzisiejszą różnorodność praw, będącą skutkiem rozbiorów. Słusznem jest uchylenie tych prawodawstw obcych, które przez państwa rozbiorowe zostały ziemiom polskim narzucone. Takiemi są prawodawstwa cywilne: austrjackie, niemieckie-rosyjskie. Inny zupełnie charakter nosi wprowadzony za Księstwa Warszawskiego kodeks francuski. Został on wprawdzie okrojony, ale przez ówczesnego wskrzesiciela Polski. Kodeks ten, to jeden z fragmentów napeleońskiej epopei na ziemiach polskich. Wprowadzenie jego wiąże się ściśle z dziejami walk polskich o niepodległość. To też zaaklimatyzował się on wkrótce w społeczeństwie polskim, a historja ustawodawczych reform w Królestwie Kongresowem w latach 1815—30 przekonywa o silnym wpływie, jaki wywarł w Polsce. Po tym perjodzie przez długie lata rządów rusyfikacyjnych, praprawodawstwa cywilne, obowiązujące w Królestwie Polskiem, uważane było zawsze przez świat prawniczy i naród za część składową i to wcale niepoślednią, duchowego skarbca narodowego. Zresztą sam przez się kodeks cywilny francuski posiada wielkie zalety wewnętrzne, które mu w ciągu 19 stulecia zapewniły bądź recepcję bąd źprzynajmniej silne oddziaływanie na prace kodyfikacyjne poza granicami Francji.

Z tych wszystkich wyżej podanych powodów, w obecnym momencie, zjednoczenie prawodawstwa cywilnego na ziemiach polskich może nastąpić najodpowiedniej przez rozciągnięcie na całe państwo polskie mocy obowiązującej Kodeksu cywilnego francuskiego włącznie z Kodeksem cywilnym Królestwa Polskiego z r. 1825 w miejsce 1 księgi i to w tej postaci, w jakiej dotąd w granicach b. Królestwa Kongresowego obowiązuje. Jest to jedyne na dziś możliwe rozstrzygnięcie kwestji zjednoczenia prawodawstwa cywilnego w Polsce. Oczywiście nie przecina ono możności pozostawienia lub nawet wprowadzenia w pewnych prywatno-prawnych dziedzinach odrębnych, niezbędnych postanowień w pojedyńczych dzielnicach.

Prof. ALFONS PARCZEWSKI.

KRONIKA.

— SPRAWOZDANIE.

Niniejszym zawiadamiamy, iż sprzedaż „Kwiatka“ dn. 20.8 rb. przyniosła dochodu 45 tysięcy 235 mk.

STow. „Ceirej-Ijon“ w Kaliszu.

— KOMISARZAMI WYBORCZYMI na okręg kaliski mianowano starostę M. Rembowskiego, na okręg koniński starostę Augustowskiego.

— ZALICZKA DLA OFICEROW.

Ministerstwo Skarbu wyasygnowało znaczniejszą kwotę na fundusz pożyczkowy dla oficerów z którego udzielane im będą zaliczki na gaże.

— „STRZAŁ“. W kinie Oaza 2-ga serja Strzału wyświetlana jest od z niesłabnącem powodzeniem. Na wyjątkową popularność tego obrazu i wyrazy zachwytu, rozlegające się co chwila wśród publiczności na doskonałą artystycznie całość, jak to: scenarjuszem, trzymającem uwagę widza w niesłabnącem napięciu aż do ostatniej sceny, znakomitą reżyserją z udziałem najwybitniejszych artystów scen warszawskich i niezwykłem wykończeniem technicznem, wpływa jeszcze jeden, nieuchwytny naprawdę, lecz niemniej ważny czynnik psychologiczny. Oto w duszy każdego widza odżywa się poczucie dumy, że nareszcie i u nas w kraju stworzono film, który że nie tylko o niebo całe przewyższa wszystkie dotąd w Polsce stworzone obrazy, lecz jest bodaj pierwszym filmem, który z dumą możemy pokazać zagranicy, jako nieustępujący pod żadnym względem najlepszym okazom jej wytwórni. Film ten może służyć za dowód naszej ywotności, naszej ciągłej a niezmordowanej pracy nad rozwojem rodzimego przemysłu. Na czoło artystów wybijają się Junosza Stępowski, Węgrzyn, Osterwina, Smosarska i Sliwicki.

— WYSTAWA. Dn. 16 i 17 września odbędzie się na placu lotniczym w Jarocinie wystawa rolnicza zorganizowana przez Wicepatronat Kółek Rolniczych na powiat Jarociński.

Dzień 16 września jest przeznaczony na targ źrebaków, bydła produktów rolniczych,— a mianowicie gatunków siewnych zboża.

Liczny udział ziemiaństwa, włościan, przemysłowców i kupców jest zapewniony.

Wszystkich Szan. Wicepatronatów i Prezesów Kółek Rolniczych, mianowicie z sąsiednich powiatów prosimy o łaskawe przybycie i zorganizowanie wycieczek zbiorowych.

Wstęp dla członków wycieczek zbiorowych obniżono na 300 mk. od osoby.

W sprawach wystawy należy się udawać pod adresem: Ks. Jan Donat, Mieszków.

— NOCNE POGOTOWIE RATUNKOWE przy Towarzystwie „Linas-Hacedek“ w Kaliszu, które udziela pomoc lekarską wrazie wypadku mieszkańcom m. Kalisza bez różnicy wyznania niniejszym podaje do wiadomości, że od dnia otwarcia tj. od 15 maja do 31 lipca rb. udzielało doraźnej pomocy lekarskiej przy 40 ciężkich wypadkach 18 lekkich, 11 rannych; razem 69 wypadków.

— TOWARZYSTWO CYKLISTOW W KASZU. W dniu 28 sierpnia rb. w lokalu pana Schauba Aleja Józefiny Nr. 4 odbyło się pierwsze zebranie organizacyjne Towarzystwa Cyklistów w Kaliszu. Zebranie zagaił znany w Kaliszu miłośnik sportu kołowego p. Karol Szpecht witając licznie przybyłych zwolenników tego sportu

Na przewodniczącego zebrania zaproszony został rejent A. Rudzki, który na asesorów powołał mecenasa Strzyżewskiego i p. Gintera, a na sekretarza sędziego Kramera. Po odczytaniu porządku dziennego p. Rudzki w swym przemówieniu poruszył znaczenie sportu w życiu jednostki i w życiu narodu, podkreślił wyższość sportu Kołowego nad innemi sportami przywiązanemi do jednego stałego miejsca i zaznaczył, że w Kaliszu samo życie wysunęło potrzebę, wznowienia Towarzystwa Cyklistów.

Po dyskusji, w której zabierali głos mecenas Strzyżewski, inżynier Peichel p. Pawłowski, Ulrych i inni, zebranie uchwaliło upoważnić Zarząd do zwrócenia się do Magistratu m. Kalisza z prośbą o wydzierżawienie w Nowym-Parku placu pod tor dla cyklistów obok innych znajdujących się tam gier sportowych. Rozstrzygnięto następnie sprawy składek, wpisowego, budżetu i lokalu Towarzystwa, który będzie się mieścił w domu p. Schauba.

Z doraźnych ofiar na posiedzeniu zebrano przeszło 150.000 marek.

Następnie przystąpiono do wyboru Władz Towarzystwa i większością głosów wybrano do Zarządu: na prezesa rejenta A. Rudzkiego, na wice-prezesa d-ra B. Cegłowskiego, na sekretarza sędziego Krimera, na gospodarza lokalu mecenasa Strzyżewskiego, na skarbnika Gustawa Fibigera, Jana Wize oraz Karola Szpechta, inżyniera Peichla i Tadeusza Radajewskiego, ci ostatni we trzech równcożeśnie stanowią komisję sportową, na zastępców M. Brawatę i Hilchena.

Do Komisji kwalifikacyjnej p. Mieczysława Szarrasa, dr. Sulikowskiego, mecenasa Zygmunta Jaźwińskiego, p. Antoniego Radwana i p. Ludwika Zakrzewskiego. Na zastępców sędziego L. Klendinsta, W. Ziółkowskiego.

Sekretarjat Towarzystwa Cyklistów przyjmuje na członków we wtorki piątki, o godz. 7-ej pp. w lokalu Towarzystwa.

Jak się dowiadujemy Zarząd Towarzystwa Cyklistów na dzień 24 września br. projektuje wyścigi szosowe dla stowarzyszonych członków.

MIANOWANIA.

Prezesem Najwyższego Trybunału Administracyjnego został mianowany prezes Sądu Najwyższego w Warszawie p. Sawicki, b. członek Trybunału Administracyjnego w Wiedniu.

Dyrektor departamentu politycznego w Prezydjum Rady Ministrów p. Studziński otrzymał nominację na podsekretarza stanu w Prezydjum.

Dyrektor departamentu legistatywnego w Prezydjum Rady Ministrów p. Lechowicz został zamianowany przewodniczącym przewidzianej w pragmatyce służbowej urzędników Najwyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Prezydjum Rady Ministrów.

Podsekretarzem w Ministerstwie Skarbu został zamianowany p. F Fajans a p. Statkiewicz dyrektorem Departamentu Kredytowego.

— NA GOSCINNYCH WYSTEPACH.

Kilku szanownych obywateli m. Ostrowa pomiędzy niemi pp. Arlt Roman, Klejzer i p. Szreder przyjechali w ubiegłym tygodniu do Kalisza, chyba po to by w stanie pijanym czynić burdy na ulicach i zaczepiać przechodzące kobiety, Tamę temu położył p. B., którego żonę ci panowie zaczepili. Panowie ci po spisaniu odpowiedniego protokułu przez policję i po wytrzeźwieniu zostali zwolnieni. Dla charakterystyki tych „miłych“ gości należy dodać, iż jeden z nich jest nauczycielem.

ZMIANY W KALENDARZYKU WYBORCZYM.

Prezes sądu okręgoowego w Łodzi, Tadeusz Kamieński, otrzymał depesze od generalnego komisarza wyborczego Brdsiewicza, iż w kalendarzyku wyborczym zaszły następujące zmiany: zgłaszanie okręgowych list kandydatów (art. 44), zamiast 8-go października, ma się odbyć 6 października, oraz składanie oświadczeń przez pełnomocników okręgowej listy kandydatów na ręce przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej o przyłączeniu listy okręgowej do listy państwowej (art. 57 ust. 1 i 2) przeniesiono z dnia 16 października na dzień 14 października.

— KWATERY DLA UCZESTNIKOW II. TARGOW WSCHODNICH

Przydziałem kwater dla uczestników II Targów Wschodnich zajmuje się specjalnie w tym celu utworzone Biuro Mieszkaniowe Targów Wschodnich, które urzęduje stale przy ul. Senatorskiej 6.

Z zapotrzebowaniem mieszkań na czas II. Targów Wschodnich należy się zwracać pod adresem powyższego Biura. Komitet organizacyjny Biura Mieszkaniowego, w porozumieniu z Prezydjum miasta, ustalił cenę mieszkań dla gości przyjezdnych, jak następuje: za pokój z osobnym wchodem o jednem łóżku z pościelą mk. 2500, za takiż pokój przechodni mkp. 2000, zaś za każde dodatkowe łóżko z pościelą mkp. 1000

Zamawiający mieszkanie obowiązany jest uiścić przy zamuwieniu wraz z kartą zamówienia kwotę mk 500.- ewentualnie w znakach pocztowych lub stemplowych, na koszta manipulacyjne biura mieszkaniowego.

Zamowione pisemnie mieszkania nie będą przydzielane na okres mniejszy, niż trzydniowy. Wobec tego najmujący obowiązany jest po otrzymaniu karty przydziału należytość za mieszkanie z góry za trzy dni uiścic najmodawcy którego adres także celem zawiadomienia go o dniu i czasie przyjazdu do Lwowa biuro mieszkaniowe zapoda najmującemu równocześnie z kartą przydziału.

Zamawiający mieszkanie, którzy nie otrzymają na czas karty przydziału, zgłoszą się po takowe do biura mieszkaniowego na dworcu głównym we Lwowie w oddziale „Zamówione pokoje“.

Uczestnicy „Targów Wschodnich“ nie posiadający wcześniej zamówionych pokoi, mogą otrzymać w miarę możności takowe, po przyjeździe na dworcu głównym we Lwowie, w oddziale „Wolne pokoje“ za przedstawieniem legitymacji uczestnictwa II. Targach Wschodnich.

Legitymacje, uprawniające do wstępu na II. Targi Wscodnie są do nabycia w Biurze centralnem na placu Targów Wschodnich we Lwowie i u zastępców Targów we wszystkich większych miastach, a także w chwili przyjazdu do Lwowa w Biurze Mieszkaniowem na dworcu głównym.

— KOBIETA NA DRUTACH

Stacja Częstochowska poruszona została niezwykle sensacyjnem wydarzeniem, które jakby wyjęte było żywcem z kinematograficznych dramatów amerykańskich.

Oto o g. 2-iej w nocy załamało się kilka szyb oszklonego dachu nad peronem i oczom zdumionych pasażerów, tłoczących się na stojący już na stacji pociąg kurjerski ukazał się nadzwyczajny widok. Przez dach zwisnęła nad peronem kobieta zupełnie obnażona, a zarazem rozległ się trwożny okrzyk: „Rany Boskie ratunku!“

Zanim zdołano się zorjentować nad przyczyną tego zjawiska, upłynęło kilka minut, dopiero rozpaczliwe krzyki będącej w niebezpieczeństwie niewiasty pobudziły służbę kolejoową do akcji ratunkowej owej tajemniczej damy, której tylko dolną połowę ciała aż po łokcie, na których zwisnęła na ramach szyb, miała możność ujrzeć szersza galerja widzów.

Po kilku minutach jednakże zarządzono akcję ratunkową. Rozpostarto kożuch konduktorski na peronie, trzymany przez czterech pracowników kolejowych i na ten właśnie kożuch spadła owa tajemnicza niewiasta.

Jak się okazało, bohaterka sensacyjnej przygody była pątniczka lat około 50-ciu, którą urzędnik inspekcji p. Nowicki zaprosił na nocleg do pokoju brygad konduktorskich. Widocznie jednak nocleg ten nie pobobał się pątniczce, gdyż o g. 2 w nocy wyszła przez okno na dach w bieliźnie, trzymając resztę odzieży w rękach. Z dachu drewnianego weszła niebacznie na dach szklany, który pod ciężarem załamał się i kobieta w niezwykłej trwodze o życie zwisła nad peronem, zaczepiając się o druty telegraficzne.

Dodać należy, że wskutek powyższego incydentu dwa pociągi osobowe, stojące na stacji uległy opóźnieniu, gdyż wszyscy pasaże rowie wylegli na peron, celem przyjrzenia się niezwykłemu widowisku.

OFIARY:

Z okazji pięcioletniej rocznicy wznowienia Sądownictwa Polskiego, składam na Akademickie Koło Kaliszan mk. 5000 Wł. Iwanowski.

Wobec mającego się utworzyć przy Szkole Dokształcającej w Kaliszu Oddziału Handlowego prosimy pp. właścicieli sklepów, składów aptecznych, drukarni, domów handlowych, zakładów przemysłowych i t. p. o obowiązkowe zameldowanie swych praktykantów do handlu Winno-Kolonjalnego **H. Golińskiego** w/m. ul. Kanonicka codziennie od godz. 1—4 po południu.

Zarząd Stow. Kupców Polskich Oddział Kaliski. 2488

Egzemę, liszaje itp.
leczy maść
„Lain Age"
sprzedają apteki i składy apteczne. APTEKA K. GĄSECKIEGO w Warszawie.

Magnezyt, Chlorek, Magnezji, Resolak
najtaniej sprzedaje Poznański
WARSZAWA,
Marszałkowska 72. 1243

Zginęła karta beztermino-wego urlopu wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Michała Saganowskiego rocz. 1887. 2479

Zginął PASZPORT
zagraniczny wydany w Kaliszu na imię Majera Joela Rajchmana. 2487

Otomana
tanio do sprzedania.
Marjańska 8, III piętro. 2489.

Zginął paszport
wydany przez magistrat miasta Kalisza na imię Stanisława Przygockiego. 2486

Zginęła karta odroczenia
wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Józefa Dziencielskiego rocznik 1900. 2490

Mamka
poszukuje miejsca.
Adres: wieś Żerniki pocz. Kalisz, gm. Pamięcin, Marjanna Berek. 2493

Zginął paszport
wydany przez urząd gm. Kościelec na imię Aleksandra Bronszewskiego. 2494

Zginęły 2 paszporty
wydane przez urząd gm. Koźminek na imię Władysławy Śledź i Stanisława Śledzia.

Biuralistka
ze znajomością buchalterji, z kilkoletnią praktyką poszukiwana do kantoru fabrycznego.
Oferty sub „Energiczna" składać w redakcji Gazety Kaliskiej. 2461

Do sprzedania
DOM drewniany w którym jest restauracja 14 kilm po szosie od m. Kalisza. Cena przystępna. Wiadomość w Urzędzie gminy Żydów w Zagorzynku. 2432

SKŁAD FUTER
i
Konfekcji Futrzanej
H. ADLERA
W KALISZU, Wiejska 5.
poleca na sezon zimowy wielki wybór różnego rodzaju futra, spody, skórki, i. t. p.
gotowe palta damskie i męskie.
KUPUJĘ
stare futra, wszelkie surowe skórki i płacę najwyższe ceny.
PRZYJMUJĘ
futra w zamiany, wszelkie obstalunki oraz reperacje które wykonywam w najmodniejszych fasonach.

Syndykat Rolniczy Kaliski, Sp. Akc.
Centrala w Kaliszu
Filje: Błaszki, Konin, Sieradz, Słupca, Turek i Uniejów
Agentura w Opatówku.

Poleca do siewu
pszenicę Wysokolitewkę i Dańkowską, żyto Petkus i jęczmień ozimy w gatunkach oryginalnych i odsiewach. 2441

Zawodowa
Wyższa Szkoła Kroju i Szycia
nagrodzona złotym medalem w Paryżu, laureatki paryskiej Akademji
E. Miechowskiej,
KALISZ, ul. Górnośląska 50.
System kroju angielsko-francuski. Nauka trwa od 6—8 tygodni. — Po ukończeniu uczennice otrzymują świadectwa.
FILJE SZKOŁY: TORUŃ, GRUDZIĄDZ. 2386

Najstarsza drukarnia w Kaliszu.

Największy zakład graficzny w ziemi Kaliskiej

ŁADNIE

TANIO — SZYBKO

DRUKARNIA
„GAZETY KALISKIEJ"
SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ.

Wykonuje szybko i dokładnie wszelkie roboty wchodzące w zakres sztuki graficznej. Dzieła, broszury, książki handlowe i biurowe, formularze, druki dla p. pisarzy gminnych, afisze, klepsydry, zaproszenia ślubne oraz wszystkie inne druki. — Kompletnie nowy asortyment czcionek najnowszych kroi. — Własna introligatornia.

Maszyny pospieszne poruszane elektrycznością

I DOKŁADNIE

Maszynki zecerskie. Stereotypownia.

Redaktor A. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1.